

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 17. Articulus IV. De Virtutibus Theologicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Sæc. XVIII
A. C. 1720.
rum, fides & oratio sunt media, quæ
Deus nobis dat ab obtinendam gratiam
nec tamen via salutis ad sola hæc me-
dia est restringenda, perinde ac si bona
opera non essent necessaria & præcepta
ad promerendam coronam justitiæ, quæ
illorum est præmium.

Hæc principia, quæ nunc circa gra-
tiam stabilivimus, ostendunt, quæ
juxta verum Bullæ *Unigenitus* sensus
sint errores rejiciendi, & veritates
quas salva Scholarum libertate amplecti
tenemur.

§. XVII.

Articulus IV.

De Virtutibus Theologicis.

Contra
Propositio:
XXII.
XXVII.
XXIX.
XLII.
XXVIII.

Ex Virtutibus Theologicis prima est
fides, per eam enim accedimus ad
Deum (m) & juxta Trid. (n) est *hominum*
salutis initium, fundamentum & radix
omnis Justificationis, ex fide autem, inquit
S. Aug. (o) ideo dicitur justificari homines,
non ex operibus, quia ipsa prima causa
eaque impetrantur cetera, quæ propriis
operibus nuncupantur, in quibus juste vivitur.
Ergo S. Aug. & S. Patres adstruunt

(m) ad Hebr. c. 11. v. 6.

(n) Sess. 6. de Just. c. 8.

(o) l. de Prædest. Sanct. c. 7. Ep. 194. n. 3.

dari lumina supernaturalia, motiones Sæc. XVIII.
S. Spiritus, quæ præparant ad donum A. C. 1720.
fidei, non tamen sunt ipsa fides (p)
merito ergo Bulla damnavit hanc Pro-
positionem XXVII. *Fides est prima gratia*
& fons omnium aliarum, si a gratiarum
numero excludantur illæ, quibus infi-
deles præparantur ad fidem, & quas
Deus dat hæreticis, ut revocentur ad
veritatem.

Necessario distinguendum inter di-
versos gradus fidei, & inter pias dispo-
sitiones, quæ conducunt nos ad salu-
tem. Initium fidei, quod est funda-
mentum omnis justitiæ & meriti (q)
juxta S. Aug. est donum gratuitum,
quia nihil, quod eam præcedit, potest
eam impetrare vel promereri, quia om-
nia merita a fide incipiunt.

Quamvis autem Deus sit auctor aug-
menti fidei, ac propterea Ecclesia pe-
tat: *Da nobis fidei augmentum*, & S. Au-
gustinus (r) dicat: *Quisquis tibi enume-*
rat vera merita sua, quid tibi enumerat,
nisi munera tua, nihilominus homo per
bona opera, quæ per Christi gratiam
operatur, augmentum gratiæ prome-
retur,

K k 5

(p) L. 1. ad Simpl. q. 2. n. 2.

(q) Ep. 194. n. 9.

(r) L. 9. Confess. cap. 13.

Sæc. XVIII. retur, ita definierunt antiqui Patres
 A. C. 1720. & Trid. (t) & S. Aug. (u) ait: fides
 est sine merito, quia obtinet gratiam
 agendi & adimplendi id, quod
 præcipit.

Infirma & in suo ortu imperfecta
 fides potest in suo progressu fieri fortis
 & satis perfecta, ut jam corpori Christi
 & sancto Dei Templo deputemur (x).

Fides hæc justificans habet tres Cha-
 racteres I. debet esse fides in Christum
 seu illius debet esse objectum & prin-
 cipium II. debet operari, & esse con-
 juncta bonis operibus III. debet esse
 fides animata & operans per charitatem
 Hunc characterem D. Paulus (y) &
 Trid. (z) agnoscit in fide, quæ justifi-
 ficat.

Contra
Prop. LVII. Spes, secunda virtus Theologiae
 potest esse in Peccatoribus, qui vitam
 gratiæ, & charitatem per mortale pec-
 catum amiserunt, hinc falsum est, quod
 totum desit peccatori, quando ei desit spes
 quia adhuc conservat fidem; non enim
 spes

(s) Præterit. Sed. Apost. c. 9.

(t) Sess. 6, cap. 10.

(u) Ep. 194. num. 9.

(x) I. I. ad Simpl. q. 2. n. 2.

(y) ad Rom. c. 3. v. 22. 24. & seqq. ad
 Gal. c. 2. v. 16. & seqq. c. 3. v. 22. c. 5. v. 6.

(z) Sess. 6, de Just. c. 7.

fides nihil est, sed magnum aliquid (a) & Sæc. XVIII.
fides cum gratiæ adjutorio potest spem A. C. 1720.
 Christianam revocare, & ad vitam re-
 ducere.

Verbum *Charitas* potest dupliciter
 sumi I. pro omni amore Dei habituali
 & actuali, incipiente & dominante,
 amore justificante, & ad justificandum
 non sufficiente, amore justis proprio,
 vel qui adhuc in peccatoribus inveniri
 potest, uno verbo, pro omni amore
 veri boni, pro omni bona voluntate,
 uti in hoc sensu *charitas* sumitur sæpe
 a S. Patribus (b) & Theologis (c)
 II. ordinarie sumitur a D. Thoma (d)
 pro tertia virtute Theologica, pro ha-
 bituali amore Dei, pro amore
 justis proprio, qui nos Deo unit, &
 membra viva Christi reddit, & sic com-
 muniter a Theologis & fidelibus acci-
 pitur. Fides & spes semper includunt ali-
 quem amorem Dei in primo sensu sum-
 ptum, ast fides & spes possunt esse a
 charitate separatæ in sensu secundo
 sumpta

Contra
Prop L.
LI. LII.
LIV. LV.

(a) Serm. 43. in Isa. n. 2.

(b) in Psalm. 9. n. 15. l. de dono Perf. c. 16.

(c) 22. q. 19. art. 8. in Congr.

(d) Dionys. Petav. l. 10. Dogm. tom. 1.
 c. 20. n. 8. Estius l. 3. sent. dist. 27. §. II. S. Th.
 Part. 3. q. 84. art. 5. ad 2. 22. q. 65. a. 5. in corp.
 2. 2. q. 23. a. 1. q. 24. art. 2.

Sæc. XVIII. sumpta, & possunt agere sine illa, *dem*
A. C. 1720. quamvis nos tunc non reddant *autem*
 & cælo dignos, non tamen propterea *cupimus*
 sunt sine fructu, sed habent actus *amorem*
 proprios, qui disponunt ad charitatem. *minime*

Contra
Prop. LVI. Error ergo a Bulla merito dam- *quod*
LVII. I. nus est dicere, quod peccator, qui *procipit*
XLV. mittit charitatem habitualem, simul *duca*
XLVI. fidem amittat, quod in ea nec timor *sint.*
XLVII. nec actus spei, nec bona opera, nec *operum*
XLVIII. cultus, nec oratio nec religio sit, quæ *sub*
XLV. cupiditas, quæ in ejus corde domi- *cata*
XLIX. tur, corrumpat omnes ejus actiones *bitu*
XLIV. quod in eo nil sint nisi tenebræ, abec- *Deu*
XLVI. ratio, & peccatum, & quod sit in ge- *natur*
LIII. nerali impotentia ad omne opus bo- *in V*
 num, & quod non dentur alia princi- *nis C*
 pia nostrarum actionum, quam chari- *char*
 tas habitualis, & cupiditas habitua- *dilig*
 lis. *lum*
Vid. Bull. Pii V. *ctus*
niens
est h
da c
men
possi
lutis
dem

Sancti Patres (e) docent, dari debent
 amores, Dei & creaturæ, quæ sunt
 principia motuum voluntatis, aut per
 amorem Dei intelligunt non modo chari-
 ritatem habitualem & amorem domi-
 nantem, sed omnem amorem Dei actu-
 lem, omnem bonam voluntatem, om-
 nem amorem veri boni in quocunque

(e) S. Leo ferm. 88. c. 3. S. Aug. ferm. 34.
 l. 14. de civit. c. 28. l. 9. de Trin. c. 7. & 8.
 S. Greg. l. 18. mor. c. 8.

demum gradu inveniatur, per amorem Sæc. XVIII.
autem creaturæ intelligunt non modo A. C. 1720.
cupiditatem habitualem, sed omnem
amorem creaturarum, debilem vel do-
minantem: nec unquam contenderunt,
quod omnes motus voluntatis, qui non
procedunt a charitate habituali, pro-
ducantur a cupiditate, proin peccata
sunt. E contrario (f) docent, dari bona
opera & pios motus in iis, qui adhuc
sub jugo peccati sunt, sicut dantur pec-
cata venialia in justis charitatem ha-
bitualem habentibus.

Indispensabile præceptum amandi
Deum ex toto corde fundatum in lege
naturali, & ipsa ratione, innovatum
in V. & N. T. est anima totius Religio-
nis Christianæ, & proprius novi fœderis
character. Juxta S. Joan. (g) *qui non
diliget manet in morte.* & juxta Aposto-
lum (h) *qui charitatem non habet, fa-
ctus est velut æs sonans, aut cymbalum tin-
niens, nihil ei prodest.* Necessaria ergo
est hæc virtus Theologica ad exercen-
da opera meritoria salutis, sine ea ta-
men actiones vere Christianas exercere
possumus, etsi non sint meritorie sa-
lutis, verum quoque est, quod, ut vere
Chri-

(f) S. Aug. 1. de Sp. & lit. c. 27.

(g) 1. Joan. c. 3. v. 15.

(h) 1. Cor. c. 13. v. 1. 2. 3.

Sæc. XVIII. Christianæ sint actiones, necessario
A. C. 1720. ferantur ad Deum & Christum, obli-
 gatio referendi omnes suas actiones ad
 Deum includitur in primo præcepto,
 est pars cultus supremo Enti debiti, &
 gloriæ, quam ei reddere tenemur. Hæc
 doctrina fundatur in S. Scriptura (i) &
 Traditione (k) temerarium ergo est eas
 impugnare, vel innovare errores a
 Alex. VII. & Innoc. XI. & Clero Gal-
 icano (l) damnatos.

§. XVIII.

Articulus V.

De timore pœnarum.

Plures timoris species sunt distinguen-
 dæ, quarum una juxta S. Thomam
 (m) nos elongat a Deo, aliæ nos ad
 eum approximant.

(i) Cor. 10. v. 31. c. 16. v. 14. ad Col. 3. v. 17.

(k) S. Basil. Reg. disp. interr. 5. Reg. brev. interr. 105. & 106, l. 1. de Bapt. c. 2. tom. 2. p. 659. S. Aug. l. de corr. p. 3. Ench. c. 121. S. Th. 2. 2. q. 100. a. 10. ad 2. in corp. 2. 2. q. 69. a. 1.

(l) Censura Cleri Gall. An. 1700. Prop. 10. & seqq. 2. & 21.

(m) S. Th. 2. 2. q. 19. a. 2. in corp. art. 3.